

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
Ανθρωπογεωγραφία, Ανάπτυξη
και Σχεδιασμός του Χώρου

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
(Οδηγός Σπουδών)
Μυτιλήνη, Οκτώβριος 2014

Η απόκτηση του Μ.Δ.Ε. απαιτεί την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε ένα προκαθορισμένο αριθμό μεταπτυχιακών μαθημάτων από το σύνολο αυτών που προσφέρονται στα δύο πρώτα διδακτικά εξάμηνα (Α' και Β') του προγράμματος και την εκπόνηση μεταπτυχιακής διατριβής σε θέμα που έχει επιλέξει ελεύθερα ο φοιτητής, και που εντάσσεται σε μια γνωστική περιοχή των μαθημάτων του προγράμματος.

Το Μ.Δ.Ε. έχει κατά κύριο λόγο ερευνητικό προσανατολισμό. Συνεπώς, πέρα από την παρακολούθηση μεταπτυχιακών μαθημάτων, αναμένεται η ερευνητική δραστηριοποίηση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα που συντονίζουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, τη συμμετοχή τους σε σεμινάρια και συνέδρια, και τη συγγραφή άρθρων, ερευνητικών κειμένων και μονογραφιών. Στα πλαίσια αυτά, η μεταπτυχιακή διατριβή αναμένεται να πληροί κριτήρια ερευνητικού πονήματος με στοιχεία πρωτοτυπίας.

Προκήρυξη θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ.

Σύμφωνα με το άρθ. 7 της υπουργικής απόφασης 116247/Β7 (ΦΕΚ 2139 Β/5-8-2014) που διέπει το Π.Μ.Σ., **ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 35 φοιτητές/τριες.**

Στο Π.Μ.Σ. επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αυξάνεται κατά περίπτωση.

Κάθε έτος το Π.Μ.Σ. προβαίνει μέσα στο διάστημα Μαρτίου-Μαΐου σε Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος στον τύπο για την εισαγωγή φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Η Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος συντάσσεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και περιλαμβάνει τα τυπικά προσόντα και τις προϋποθέσεις επιλογής των υποψηφίων, τα τυχόν συμπληρωματικά προσόντα και κριτήρια που απαιτούνται, καθώς και την καταληκτική ημερομηνία για την κατάθεση των αιτήσεων.

Διαδικασίες και τυπικές προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης για Μ.Δ.Ε.

Στο Π.Μ.Σ. μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητα πτυχιούχοι Ελληνικών και ξένων ΑΕΙ (βλ.

αναλυτικότερα Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, Β.5). Οι Έλληνες υποψήφιοι πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα την αγγλική γλώσσα, ενώ οι αλλοδαποί πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς την ελληνική. Η επάρκεια ξένης γλώσσας για Έλληνες υποψήφιους καθώς και ελληνικής για τους αλλοδαπούς, αποδεικνύεται σε περιπτώσεις που προσδιορίζονται στην παράγραφο Γ.2 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Διαδικασία επιλογής των εισακτέων για Μ.Δ.Ε.

Για την επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει επιτροπή αξιολόγησης, αποτελούμενη από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, τα οποία αντιπροσωπεύουν όλο το φάσμα θεματικών πεδίων του Π.Μ.Σ. (άρθρο 4 του Ν. 3685/2008). Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων, η επιτροπή αξιολόγησης συλλέγει όλα τα στοιχεία τα οποία έχουν υποβάλει οι υποψήφιοι και τα αξιολογεί στα επιμέρους σημεία τους και στο σύνολό τους. Στη συνέχεια, καλεί τους υποψήφιους σε προφορική συνέντευξη, σε ημερομηνία και ώρα που γνωστοποιείται εγκαίρως από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και την ιστοσελίδα του Τμήματος.

Για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ. συνεκτιμώνται τα εξής κριτήρια:

1. Ο γενικός βαθμός του πτυχίου.
2. Η βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με τα γνωστικά πεδία του Π.Μ.Σ.
3. Ο βαθμός της πτυχιακής ή διπλωματικής εργασίας (όπου προβλέπεται σε προπτυχιακό επίπεδο).
4. Τυχόν ερευνητική ή μελετητική και επαγγελματική εμπειρία του υποψηφίου.
5. Τυχόν άρθρα και άλλες επιστημονικές δημοσιεύσεις του υποψηφίου.
6. Δύο τουλάχιστον συστατικές επιστολές από μέλη ΔΕΠ Ελληνικών ή ξένων ΑΕΙ, ή από ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της χώρας ή της αλλοδαπής.
7. Πιστοποιητικό επάρκειας γλώσσας (αγγλικής ή/και ελληνικής, ανάλογα με την περίπτωση).
8. Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο συμβάλλει στην συγκρότηση του “προφίλ” του υποψηφίου ως προς την ικανότητά του να παρακολουθήσει ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στην Ανθρωπογεωγραφία, την ανάπτυξη και το σχεδιασμό του χώρου.

Η τελική επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση την αξιολόγησή τους κατά τη συνέντευξη. Η επιτροπή αξιολόγησης συντάσσει πρακτικό επιλογής των προτεινομένων καθώς και πίνακα τυχόν επιλαχόντων τον οποίο υποβάλλει στη Γ.Σ.Ε.Σ. προς έγκριση.

Μετά την έγκριση της Γ.Σ.Ε.Σ. ο πίνακας εισακτέων καθώς και των τυχόν επιλαχόντων πρωτοκολλείται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και αναρτάται στην Ιστοσελίδα και στις Ανακοινώσεις του Π.Μ.Σ. του Τμήματος.

Τυχόν ενστάσεις επί της διαδικασίας επιλογής υποβάλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός προθεσμίας 10 ημερών από την ημερομηνία πρωτοκόλλου του Πίνακα και της ανάρτησής του στην Ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Οι ενστάσεις εξετάζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., στην πρώτη συνεδρίαση του σώματος που έπεται της κατάθεσής τους.

Σε κάθε περίπτωση ο μέγιστος αριθμός εισακτέων για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. δεν μπορεί να ξεπεράσει τον αριθμό των τριάντα (35), σύμφωνα με το άρθρο 7 της Υπουργικής Απόφασης 116247/Β7 (ΦΕΚ 2139 Β/5-8-2014) που διέπει το Π.Μ.Σ.

Εγγραφή των Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν γίνει δεκτοί στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Γεωγραφίας για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. μπορούν να προχωρήσουν στην πρώτη εγγραφή τους μετά από την έγκριση του σχετικού πρακτικού της Γ.Σ.Ε.Σ. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται στο Α΄

εξάμηνο του Π.Μ.Σ. κατά την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου ή την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου.

Δίδακτρα

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν γίνει δεκτοί στο Π.Μ.Σ. καταβάλλουν δίδακτρα. Για κάθε εξάμηνο κανονικής φοίτησης (1^ο, 2^ο και 3^ο), τα δίδακτρα ανέρχονται στο ποσό των 500 ευρώ το

εξάμηνο, το οποίο μπορεί να καταβληθεί σε δύο δόσεις των 250 ευρώ. Για όσους φοιτητές δεν ολοκληρώσουν τη φοίτησή τους στα τρία εξάμηνα, προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων ύψους 300 ευρώ (εφ' άπαξ) μόνο κατά την εγγραφή τους στο 5^ο εξάμηνο (στο 4^ο και το 6^ο εξάμηνο, δεν προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων).

Χορήγηση υποτροφιών.

Κάθε έτος χορηγούνται υποτροφίες σε τέσσερις (4) μεταπτυχιακούς φοιτητές του Π.Μ.Σ: Δύο (2) στο χειμερινό (Α') εξάμηνο και δύο (2) στο εαρινό (Β') εξάμηνο, με βάση την επίδοση στα μαθήματα του εξαμήνου. Τα κριτήρια για τη λήψη των υποτροφιών είναι τα ακόλουθα:

1. Να έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του διδακτικού εξαμήνου, όπως ορίζονται από το Πρόγραμμα Σπουδών.
2. Να έχουν μέσο όρο βαθμολογίας σε όλα τα μαθήματα του Εξαμήνου τουλάχιστον επτά και πέντε δέκατα (7.5).

Οι υποτροφίες, χορηγούνται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές που έχουν τον υψηλότερο μέσο όρο βαθμολογίας στο σύνολο των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, η υποτροφία μοιράζεται ισόποσα στους υποψηφίους.

Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

Το αναλυτικό ακαδημαϊκό ημερολόγιο καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ιδρύματος. Γενικά, οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. διαρκούν τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα κατανεμημένα ως εξής:

- ✓ **Α' εξάμηνο (χειμερινό), Οκτώβριος–Φεβρουάριος:** 13 διδακτικές εβδομάδες, μια εβδομάδα ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, δύο εβδομάδες εξετάσεων, μια κενή εβδομάδα και δύο εβδομάδες διακοπών Χριστουγέννων.
- ✓ **Β' εξάμηνο (εαρινό), Φεβρουάριος–Ιούνιος:** 13 διδακτικές εβδομάδες, μια εβδομάδα ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, δύο εβδομάδες εξετάσεων, και δύο εβδομάδες διακοπών Πάσχα.
- ✓ **Γ' εξάμηνο (χειμερινό), Οκτώβριος-Φεβρουάριος:** Ανάλυση, εκπόνηση και εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με τις προϋποθέσεις της παραγράφου Γ.7.3.

Χρόνος εγγραφής στο Π.Μ.Σ. Η εγγραφή των επιτυχόντων υποψηφίων ως μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ. γίνεται κατά την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου.

Θέματα εγγραφής και εξετάσεων

Χρόνος εγγραφής στα μαθήματα κάθε εξαμήνου. Η εγγραφή των μεταπτυχιακών φοιτητών σε μαθήματα των εξαμήνων γίνεται μία εβδομάδα πριν ή/και την πρώτη εβδομάδα διεξαγωγής των μαθημάτων. Εντός της 2ης εβδομάδας από την έναρξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου, η Γραμματεία του Τμήματος εκδίδει κατάλογο εγγεγραμμένων σε κάθε μάθημα και τον αποστέλλει στους αντίστοιχους διδάσκοντες και στην Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Γεωγραφίας.

Χρόνος αλλαγής δηλωθέντων μαθημάτων. Μέχρι το τέλος της δεύτερης εβδομάδας των μαθημάτων είναι δυνατή η αλλαγή ενός το πολύ μαθήματος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικού (ΚΕΥ) ή Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ).

Χρόνος ανάληψης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Εφόσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς σε έξι (6) μαθήματα του Α' και Β' εξαμήνου, η ανάληψη της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται με δήλωσή του την πρώτη εβδομάδα του Γ' εξαμήνου. Σε διαφορετική περίπτωση η εγγραφή μπορεί να γίνει την πρώτη εβδομάδα των εξαμήνων που ακολουθούν με την προϋπόθεση ότι ικανοποιείται η συνθήκη της επιτυχούς εξέτασης σε 6 συνολικά μαθήματα.

Χρόνος εξέτασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η διάρκεια εκπόνησης της μεταπτυχιακής εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός εξαμήνου. Η εξέτασή της γίνεται κατά τη λήξη του Γ' εξαμήνου, εφόσον ο φοιτητής έχει επιτυχώς εξεταστεί στα οκτώ (8) μαθήματα που υποχρεούται να παρακολουθήσει. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έγκαιρη παρουσίαση της εργασίας, δίνεται η δυνατότητα παρουσίασης της σε έκτακτες περιόδους.

Συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στις δραστηριότητες του Τμήματος Γεωγραφίας

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι δυνατόν να συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα που συντονίζουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος στο βαθμό που το αντικείμενο του ερευνητικού προγράμματος εντάσσεται στα ενδιαφέροντα και τις ιδιαίτερες δεξιότητες του μεταπτυχιακού φοιτητή. Σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει ο χρόνος ενασχόλησης των μεταπτυχιακών σε ερευνητικά προγράμματα να εμποδίζει την ομαλή παρακολούθηση των μαθημάτων και σεμιναρίων του Π.Μ.Σ., την προσωπική τους μελέτη, την εκπόνηση εργασιών, ασκήσεων, ερευνητικών άρθρων, συμμετοχών σε επιστημονικά συνέδρια, κλπ.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές είναι δυνατόν να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στα εργαστήρια και τις ασκήσεις μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας. Ο αριθμός των απασχολούμενων μεταπτυχιακών φοιτητών και ο αριθμός των ωρών της εβδομαδιαίας απασχόλησής τους, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος των έξι (6) ωρών, καθορίζεται από σχετική απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με βάση την επίδοσή τους στο Α' διδακτικό εξάμηνο του Π.Μ.Σ. και τη συνάφεια των σπουδών τους με τα μαθήματα. Οι σχετικές λεπτομέρειες για τη συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στη διδακτική δραστηριότητα του Τμήματος Γεωγραφίας καθορίζονται κατόπιν σχετικής εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφασης της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Η αμοιβή των μεταπτυχιακών φοιτητών που παρέχουν επικουρικό έργο γίνεται μέσω σύμβασης με τον Ειδικό Λογαριασμό Έρευνας του Πανεπιστημίου, ο οποίος διαχειρίζεται τα δίδακτρα του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Γεωγραφίας.

Δομή και λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Τα μεταπτυχιακά μαθήματα του Π.Μ.Σ.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ανέρχονται σε 90. Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του Μ.Δ.Ε. ορίζονται ως εξής:

Τα προσφερόμενα μεταπτυχιακά μαθήματα διακρίνονται σε:

- ✓ **Μαθήματα κορμού** τα οποία έχουν ως σκοπό την απόκτηση του βασικού γνωστικού υπόβαθρου σε θέματα Ανθρωπογεωγραφίας, Ανάπτυξης και Σχεδιασμού του Χώρου.

Τα μαθήματα αυτά είναι υποχρεωτικά (Υ) και ο φοιτητής οφείλει να τα παρακολουθήσει ανελλιπώς και να εξεταστεί επιτυχώς σε αυτά.

- ✓ **Μαθήματα εμβάθυνσης** τα οποία έχουν ως σκοπό την εμβάθυνση και εξειδίκευση των γνώσεων σε επιμέρους γνωστικές περιοχές του προγράμματος. Τα μαθήματα αυτά είναι Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΚΕΥ) με την έννοια ότι οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να επιλέξουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε έναν συγκεκριμένο αριθμό από αυτά.
- ✓ **Μαθήματα ελεύθερης επιλογής** (ΕΕ), τα οποία εστιάζουν σε διάφορες άλλες πτυχές της ανθρωπογεωγραφίας, ανάπτυξης και σχεδιασμού του χώρου.
- ✓ **Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.** Αποτελεί μια επιστημονική εργασία η οποία οφείλει να εμπεριέχει στοιχεία πρωτοτυπίας στα γνωστικά πεδία τα σχετικά με το Π.Μ.Σ. είτε μέσω της δημιουργίας νέας γνώσης, είτε μέσω της άσκησης αυτόνομης κριτικής σκέψης, είτε, τέλος, μέσω συνδυασμού των παραπάνω.

Όλα τα μαθήματα είναι εξαμηνιαία και καθένα απ' αυτά αντιστοιχεί σε επτάμισι (7.5) πιστωτικές μονάδες ECTS. Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας διαρκεί ένα (1) τουλάχιστον διδακτικό εξάμηνο και αντιστοιχεί σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Είναι δυνατόν τα μαθήματα, κατά την κρίση του διδάσκοντα, να συμπληρώνονται από ασκήσεις και εργασίες, ατομικές ή ομαδικές, για την καλύτερη εμπέδωσή τους. Σε κάθε περίπτωση εναπόκειται στην κρίση του διδάσκοντα να καθορίσει ειδικότερες απαιτήσεις άσκησης (ή ασκήσεων) σε κάθε μάθημα, ή άλλης μορφής εργασίες που θα πρέπει να εκπονήσει ο φοιτητής στα πλαίσια του μαθήματος. Είναι δυνατόν ακόμα, σε συνεννόηση μεταξύ διδασκόντων να δίδονται κοινές ασκήσεις και εργασίες που να αντιστοιχούν σε ομάδες συναφών μαθημάτων. Τέλος, υπάρχει η δυνατότητα να δίδονται διαλέξεις στα πλαίσια του μαθήματος από προσκεκλημένους καθηγητές ελληνικών ή ξένων ΑΕΙ και άλλους ειδικούς επιστήμονες και ερευνητές εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο.

Τα προσφερόμενα μαθήματα κατανέμονται στα τρία εξάμηνα (Α-Γ) του Π.Μ.Σ., ως εξής:

Α ΕΞΑΜΗΝΟ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ (Υ)	
1. Μεθοδολογία έρευνας στην Ανθρωπογεωγραφία	7,5
2. Χώρος-Κοινωνία-Πολιτισμός	7,5
3. Ζητήματα θεωρίας και πολιτικών περιφερειακού και χωροταξικού σχεδιασμού	7,5
4. Πολεοδομία: από την αστική τέχνη στον πολεοδομικό σχεδιασμό	7,5
ΣΥΝΟΛΟ (ECTS)	30

Β ΕΞΑΜΗΝΟ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗΣ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (ΚΕΥ)	
1. Αστική ανάπτυξη και πολιτικές	7,5
2. Καινοτομικά δίκτυα, χώρος και σχεδιασμός	7,5
3. Πολιτισμική και Ιστορική Γεωγραφία	7,5
4. Παγκόσμια γεω-οικονομία και άνιση ανάπτυξη	7,5
5. Χωρο-κοινωνικές ανισότητες	7,5

6. Παγκοσμιοποίηση και γεωπολιτική	7,5
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΕ)	
7. Γεωγραφία των μετακινήσεων	7,5
8. Ανάπτυξη υπαίθρου	7,5
9. Μέθοδοι Προβολής και Διδασκαλίας της Ανθρωπογεωγραφίας	7,5
ΣΥΝΟΛΟ (ECTS)	30

Γ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	30

Το ως άνω πρόγραμμα είναι δυνατόν να συμπληρώνεται με κύκλους σεμιναριακών μαθημάτων σε επιλεγμένα θέματα για την παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων στους φοιτητές του προγράμματος, η παρακολούθηση των οποίων είναι υποχρεωτική.

Η τελευταία εβδομάδα του Α΄ και Β΄ εξαμήνου αφιερώνεται σε ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αναπληρώσεις διαλέξεων, ανασκόπηση διδαχθείσας ύλης, παρουσιάσεις ασκήσεων και εργασιών, παρουσιάσεις-συζητήσεις θεμάτων ευρύτερου ενδιαφέροντος από άλλους μεταπτυχιακούς φοιτητές ή τα μέλη ΔΕΠ, διαλέξεις από προσκεκλημένους καθηγητές ελληνικών ή ξένων ΑΕΙ και άλλους ειδικούς, κλπ.

Επιλογή, εγγραφή, παρακολούθηση, εξέταση, και βαθμολογία των μεταπτυχιακών μαθημάτων

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν σε οκτώ (8) από το σύνολο των προσφερομένων μαθημάτων του Π.Μ.Σ.

Α Εξάμηνο: Κατά την εγγραφή τους στο εξάμηνο αυτό οι φοιτητές υποχρεούνται στην επιλογή και παρακολούθηση και των τεσσάρων (4) μαθημάτων κορμού του Π.Μ.Σ.

Β Εξάμηνο: Κατά την εγγραφή τους στο εξάμηνο αυτό οι φοιτητές έχουν τις εξής εναλλακτικές δυνατότητες:

- είτε να επιλέξουν και παρακολουθήσουν τέσσερα (4) μαθήματα εμβάθυνσης από τα προσφερόμενα ΚΕΥ μαθήματα,
- ή να επιλέξουν και παρακολουθήσουν τρία (3) μαθήματα εμβάθυνσης (ΚΕΥ) και ένα (1) μάθημα ελεύθερης επιλογής (ΕΕ).

Γ Εξάμηνο: Κατά το εξάμηνο αυτό οι φοιτητές υποχρεούνται στην εκπόνηση της μεταπτυχιακής τους έρευνας και τη συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας τους. Στο τέλος του εξαμήνου παραδίδεται και υποστηρίζεται η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Πέραν των υποχρεώσεων αυτών, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμεί, να εγγραφεί σε μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας με σκοπό τη συμπλήρωση των γνώσεών του. Επίσης ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να εγγραφεί και να παρακολουθήσει έως ένα (1) μεταπτυχιακό μάθημα επιπλέον των προβλεπόμενων στο Π.Μ.Σ. Το μάθημα αυτό θεωρείται ως ελεύθερης επιλογής (ΕΕ) και ο βαθμός του δεν προσμετράται στον τελικό βαθμό του Μ.Δ.Ε.

Οι δηλώσεις εγγραφής στα μαθήματα του εξαμήνου υποβάλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. κατά την περίοδο εγγραφών η οποία ορίζεται ως η πρώτη εβδομάδα του κάθε εξαμήνου (βλ. Γ.5.1. του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΠΜΣ). Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής δεν υποβάλει σχετική δήλωση εγγραφής μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, προτείνεται για διαγραφή από το Π.Μ.Σ. με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Σ.Ε., ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Γεωγραφίας ως Σύμβουλος Σπουδών, ο οποίος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Κατά τη διάρκεια των σπουδών για το Μ.Δ.Ε., ο Σύμβουλος Σπουδών συνεργάζεται και κατευθύνει τον μεταπτυχιακό φοιτητή στην επιλογή των καταλληλότερων μαθημάτων σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα και τους στόχους του. Ο Σύμβουλος Σπουδών, αν κρίνει απαραίτητο, μπορεί να ζητήσει τη συμβουλή και άλλων μελών ΔΕΠ που διδάσκουν στο Π.Μ.Σ. ανάλογα με το ειδικότερο πρόβλημα που πιθανόν να προκύπτει κάθε φορά.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων και η συμμετοχή στις συναφείς εκπαιδευτικές δραστηριότητες και εργασίες είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση που συντρέχουν εξαιρετικά σοβαροί και τεκμηριωμένοι λόγοι αδυναμίας παρουσίας του μεταπτυχιακού φοιτητή, ο διδάσκων μπορεί να δικαιολογήσει ορισμένες απουσίες, ο μέγιστος αριθμός των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί το 1/4 των διαλέξεων. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει το δικαίωμα να εγγραφεί στο επόμενο διδακτικό εξάμηνο και να επαναλάβει το μάθημα μία (1) μόνο φορά (ή άλλο αντίστοιχο που του ορίζει η Γ.Σ.Ε.Σ.) στην αντίστοιχη διδακτική περίοδο του επόμενου έτους. Εάν αποτύχει και δεύτερη φορά στο ίδιο μάθημα (ή σε άλλο αντίστοιχο που ορίζει η Γ.Σ.Ε.Σ.), η φοίτησή του στο Π.Μ.Σ. λήγει με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Η βαθμολογία στα μαθήματα γίνεται στην κλίμακα μηδέν έως δέκα (0-10), με βάση προαγωγής το πέντε (5). Ο βαθμός του μαθήματος προκύπτει όχι μόνο από την τελική εξέταση αλλά και από τις ασκήσεις, παρουσιάσεις και λοιπές εργασίες που διεξάγονται κατά τη διάρκεια του μαθήματος, με σχετική βαρύτητα που καθορίζεται σε κάθε μάθημα από τον αρμόδιο διδάσκοντα ή ομάδα διδασκόντων.

Η τελική εξέταση διεξάγεται την εβδομάδα που ακολουθεί την τελευταία εβδομάδα διδασκαλίας του εξαμήνου. Η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί με τεκμηριωμένη απόφασή της να αποδεχθεί έκτακτη εξέταση σε δυο (2) μαθήματα, κατά μέγιστο ανά διδακτικό εξάμηνο, εφόσον δεν μπόρεσε να εξεταστεί ο μεταπτυχιακός φοιτητής για λόγους ανώτερης βίας. Τα αποτελέσματα εκδίδονται από τους διδάσκοντες μέσα σε μια εβδομάδα από τη διεξαγωγή της τελικής εξέτασης. Φοιτητές που αποτυγχάνουν σε δύο (2) το πολύ μαθήματα του εξαμήνου που παρακολουθούν, μπορούν να επανεγγραφούν τον επόμενο χρόνο στα ίδια μαθήματα (ή και διαφορετικά αν πρόκειται για μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής ή Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά). Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα του Β' εξαμήνου, το οποίο εξετάζεται επαναληπτικά στο Δ' διδακτικό εξάμηνο, ο φοιτητής υποχρεούται κατά την επαναληπτική δήλωση του μαθήματος να καταβάλει δίδακτρα αξίας 150 € ανά μάθημα. Φοιτητές που αποτυγχάνουν σε περισσότερα από δύο (2) μαθήματα το διδακτικό εξάμηνο, διαγράφονται μετά από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει παρακολουθήσει μαθήματα άλλου αναγνωρισμένου Π.Μ.Σ. στη Γεωγραφία ή σε συγγενές γνωστικό πεδίο σε ΑΕΙ της χώρας ή σε ισότιμο ΑΕΙ του εξωτερικού και έχει εξεταστεί επιτυχώς σε αυτά, μπορεί να απαλλαγεί από αντίστοιχα μαθήματα του Π.Μ.Σ. μετά από αίτησή του, εισήγηση των αντίστοιχων διδασκόντων και απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εκπονείται σε θέμα που εντάσσεται σε ένα ή περισσότερα γνωστικά πεδία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. Η ανάληψη του θέματος της διπλωματικής καθώς και ο προσδιορισμός του επιβλέποντα καθηγητή, μπορεί να γίνει μετά το τέλος του Β' εξαμήνου του πρώτου έτους σπουδών, με την προϋπόθεση ότι ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει ως τότε εξεταστεί επιτυχώς τουλάχιστον στα έξι (6) από τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας καθώς και το όνομα του επιβλέποντα καθηγητή (κατόπιν σχετικής συνεννόησης του φοιτητή με τον καθηγητή) δηλώνονται με αίτηση του πρώτου στη Γραμματεία κατά την εγγραφή του στο Γ' διδακτικό εξάμηνο σπουδών ή σε επόμενο διδακτικό εξάμηνο σε περίπτωση που δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις. Επιβλέπων μιας μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Γεωγραφίας οποιασδήποτε βαθμίδας, από αυτά που τους έχει ανατεθεί διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Στο τέλος της περιόδου ανάθεσης μεταπτυχιακών εργασιών η Γ.Σ.Ε.Σ. επικυρώνει την κατανομή θεμάτων και επιβλεπόντων. Ο κατάλογος με τα θέματα και τους επιβλέποντες αναρτάται στον Πίνακα Ανακοινώσεων του Π.Μ.Σ.

Ο επιβλέπων, σε συνεργασία με το μεταπτυχιακό φοιτητή, καθορίζει τα υπόλοιπα δυο μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, κατόπιν σχετικής εισήγησης του επιβλέποντα, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος (τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν την παρουσίαση της μεταπτυχιακής διατριβής) τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής εργασίας.

Η διάρκεια εκπόνησης της μεταπτυχιακής εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός εξαμήνου. Όταν ο επιβλέπων καθηγητής, σε συνεννόηση με το μεταπτυχιακό φοιτητή, θεωρεί ότι η μεταπτυχιακή εργασία έχει ολοκληρωθεί, ο δεύτερος υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος αίτηση με την οποία ζητά να καθοριστεί η ακριβής ημερομηνία παρουσίασης και εξέτασής της. Απαραίτητη προϋπόθεση για την κατάθεση της αίτησης εξέτασης αποτελεί η επιτυχής εξέταση του μεταπτυχιακού φοιτητή και στα οκτώ (8) μεταπτυχιακά μαθήματα. Η εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται κατά τη λήξη του Γ' εξαμήνου. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έγκαιρη παρουσίαση της διπλωματικής, δίνεται η δυνατότητα παρουσίασης της σε έκτακτες περιόδους.

Μια (1) τουλάχιστον εβδομάδα πριν την καθορισμένη ημερομηνία παρουσίασης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποβάλλει τη μεταπτυχιακή του εργασία σε ισάριθμα αντίτυπα στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, στην οποία περιλαμβάνεται οπωσδήποτε περίληψη 1-2 σελίδων στην ελληνική και αγγλική.

Η εξέταση και βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται από την τριμελή εξεταστική επιτροπή. Η υποστήριξη της εργασίας είναι προφορική ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και άλλων πιθανόν ενδιαφερόμενων παρατηρητών (μελών ΔΕΠ, φοιτητών κλπ). Ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να έχει εκ των προτέρων συνεννοηθεί με τον επιβλέποντα για τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας. Τη συζήτηση με αφορμή την υποστήριξη της συντονίζει ο επιβλέπων καθηγητής. Μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης, τις ερωταπαντήσεις κλπ, η εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει για τη βαθμολόγηση της εργασίας η οποία κατατίθεται εγγράφως στη Γραμματεία του Τμήματος σε ειδικό έντυπο, εφόσον πληρούνται όλες οι προηγούμενες προϋποθέσεις.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία οφείλει να εμπεριέχει στοιχεία πρωτοτυπίας στα γνωστικά πεδία τα σχετικά με το Π.Μ.Σ. είτε μέσω της δημιουργίας νέας γνώσης, είτε μέσω της

άσκησης αυτόνομης κριτικής σκέψης, είτε, τέλος, μέσω συνδυασμού των παραπάνω. Για τη βαθμολόγηση συνεκτιμούνται αφενός η ποιότητα της εργασίας και αφετέρου ο βαθμός πληρότητας της παρουσίασης και υποστήριξής της. Ο βαθμός της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμών των τριών μελών της εξεταστικής επιτροπής.

Ως ελάχιστος προβιβάσιμος βαθμός μιας μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται το έξι (6). Σε περίπτωση αποτυχίας ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει τη δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας του και επανάληψης της εξέτασής της μετά από αίτησή του. Η παρουσίαση της βελτιωμένης εργασίας θα πρέπει να γίνει μέσα σε χρονικό διάστημα δυο (2) μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εξέτασης. Αν αποτύχει και δεύτερη φορά η φοίτησή του στο Π.Μ.Σ. λήγει και του δίνεται απλή βεβαίωση παρακολούθησης των σχετικών μαθημάτων.

Μετά την παρουσίαση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο φοιτητής ενσωματώνει διορθώσεις και σχόλια που του έχουν τυχόν γίνει από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, και μέσα σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών υποβάλλει τρία (3) αντίγραφα της διορθωμένης εργασίας στη Γραμματεία του Τμήματος και τρία (3) αντίγραφα στα μέλη της τριμελούς επιτροπής. Την ενσωμάτωση των διορθώσεων πιστοποιεί εγγράφως στη Γραμματεία ο επιβλέπων καθηγητής. Αν η μεταπτυχιακή εργασία δεν ολοκληρωθεί επιτυχώς εντός του Γ' εξαμήνου, μπορεί να συνεχιστεί κατά τα επόμενα διδακτικά εξάμηνα.

Είναι δυνατόν, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, να καθορίζεται για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ένα χρηματικό ποσό για την κάλυψη των εξόδων εκτύπωσης και αναπαραγωγής δύο (2) αντιτύπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του.

Βαθμός και Απονομή Μ.Δ.Ε.

Για την απονομή του Μ.Δ.Ε. πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες βασικές προϋποθέσεις:

- Παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση στα μεταπτυχιακά μαθήματα που έχει επιλέξει ο φοιτητής κατά τη διάρκεια των σπουδών του στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος. Για τη λήψη του Μ.Δ.Ε. απαιτούνται 90 πιστωτικές μονάδες (ECTS).
- Ενεργός συμμετοχή του φοιτητή στις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του προγράμματος κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον προκείμενο εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (οδηγό σπουδών) του Π.Μ.Σ.
- Συγγραφή και επιτυχής εξέταση στη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Σε κάθε περίπτωση για την απονομή του Μ.Δ.Ε. απαιτείται προβιβάσιμος βαθμός στα μεταπτυχιακά μαθήματα και στη μεταπτυχιακή εργασία. Αν τούτο δεν επιτευχθεί εντός της τριετίας από την εγγραφή στο Π.Μ.Σ., ο μεταπτυχιακός φοιτητής παίρνει απλό πιστοποιητικό παρακολούθησης των συγκεκριμένων μαθημάτων και αποχωρεί.

Ο γενικός βαθμός του Μ.Δ.Ε. προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των βαθμών των οκτώ (8) μεταπτυχιακών μαθημάτων και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, όπου η τελευταία θεωρείται ότι αντιστοιχεί σε πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων ενός εξαμήνου. Συνεπώς:

$\text{Βαθμός Μ.Δ.Ε.} = (\text{Άθροισμα βαθμών 8 μεταπτυχιακών μαθημάτων} + \text{Τετραπλάσιο βαθμού μεταπτυχιακής διατριβής}) : 12.$

Μια φορά ετησίως καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος πίνακας αποφοιτούντων που περιλαμβάνει όσους ολοκλήρωσαν επιτυχώς κατά το λήξαν ακαδημαϊκό έτος τις συνολικές υποχρεώσεις του Π.Μ.Σ. για το Μ.Δ.Ε., στους οποίους και απονέμεται ο σχετικός τίτλος σπουδών. Η απονομή των Μ.Δ.Ε. γίνεται σε ειδική δημόσια τελετή συγχρόνως με την απονομή των πτυχίων του Τμήματος. Κατά την τελετή, οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. προηγούνται των

πτυχιούχων (Εσωτ. Καν. Παν. Αιγαίου, άρθ. 49, παρ. 7). Στον απόφοιτο του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος

Τύπος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)

Με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος και τη διοικητική φροντίδα της Γραμματείας, εκδίδονται έγκαιρα τα διπλώματα Μ.Δ.Ε. στη μορφή που ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

